

[Aksel Larsen.]

er kommunisternes samfundsmæssige mål, som vi vil nå ved at vinde det danske folks overvejende flertal herfor — ja, så skal Atlantpagtens styrker efter det ærede medlem hr. Aksel Møllers og vel også de øvrige danske som udenlandske Atlantpolitikeres mening anvendes til at forhindre dette. Dermed falder hele den hidtidige argumentation for Atlantpagten og oprustningen til jorden. Men der leveres flere og stærkere argumenter for, at Atlantpagten er en dragt, nej, en spændetrøje, der ikke passer for Danmark, og som det danske folk må befri sig for.

Må jeg så sige et par ord om Færøerne og Klaksvig. Jeg forstår så godt, at de, der har ansvaret for politiaktionerne og for udsendelse af et krigsskib til at kue befolkningen i en provinsby i det danske rige, giver udtryk for deres fortørnelse over, at kommunisterne, som man udfra statsministerens og det ærede medlem hr. Aksel Møllers „demokratiske grundsætninger“ har holdt udenfor regeringens rådslagninger med partierne, ikke godkender magtdemonstrationerne og magtanvendelsen.

Men Klaksvigsagen er ikke, som man vil gøre det til, blot og bart et spørgsmål om nogle bølleoptyger, der må slås ned med hård hånd og hårdere politiknipler. Det er frugten af den politik, Danmark i århundreder har ført overfor færingerne, det er frugten af lange tiders forsømmelser parret med frugten af, at det færøske samfunds økonomi er blevet alvorligt rystet derved, at regeringens usalige afbrydelse af handelsforhandlingerne med Sovjetunionen synes at have begrænset færingernes afsætningsmuligheder for fisk ganske betydeligt.

Vi ved ganske ikke meget, og vi ved i hvert fald ikke nok om, hvad der virkelig er sket i Klaksvig, og om årsagerne dertil. Vi savner en udførlig og udtømmende beretning om, hvad regeringens embedsmænd har foretaget og ikke foretaget sig, og om, hvilke aftaler den højtærede finansminister i foråret traf, og hvorledes de er blevet overholdt eller ikke overholdt. Det er på tide, vi får en sådan beretning. Men det, vi ved, er, at sygehusforholdene i Klaksvig er bogstavelig talt middelalderlige, og at de kæmpesummer, der er givet ud til „Parkeston“s og „Rolf Krake“s ekspeditioner, kunne have

været anvendt — og betydelig bedre anvendt — til at skaffe Klaksvig tilfredsstillende sygehusforhold. Og det, vi ved, er, at forholdet mellem Danmark og Færøerne alvorligt belastes derved, at færingerne endnu ikke har mulighed for virkelig at udøve deres hjemmestyre. Er der brug for en dommer, skal han hentes fra Danmark. Er der brug for politi, sendes det fra Danmark. Har anklagede brug for en forsvarer, anvises der en dansk sagfører. Har et færøsk sogn brug for en præst, får det i mange tilfælde en dansk præst. Er der brug for en læge, skal han i de fleste tilfælde hentes fra Danmark. Mon dog ikke færingerne er så begavede, at de embedsmænd, tjenestemænd og andre, de har brug for, kunne uddannes blandt øernes egen befolkning?

Vi håber, at begivenhederne åbner regeringens og de „demokratiske grundsætningers“ partiers øjne for alvoren i disse problemer. Vi håber, at det skete ikke bliver en for stor belastning af forholdet mellem Færøerne og det øvrige Danmark. Men vi tilråder, at man aldeles omgående hjemkalder krigsskibet „Rolf Krake“ fra Klaksvig, hvorved et spændingsmoment fjernes, at man søger striden reelt bilagt ved hjælp af de nødvendige reformer og uden hævnbetonede straffeforanstaltninger.

Til slut har jeg en bemærkning til den højtærede statsminister. Han indledte denne debat ikke så meget ved sin blege og lidet sigende programtale i folketinget som ved sin tale i Odense den 15. oktober. I denne tale kredsede han, hvis jeg da skal tro den socialdemokratiske presses referater, næsten fra først til sidst om spørgsmålet: Kan der ventes eller kan der ikke ventes et stormløb mod regeringen? Statsministeren kunne iøvrigt ikke rigtig se, at de borgerlige partier havde mulighed for eller lyst til et sådant stormløb, men han vidste jo ikke, hvad kommunisterne kunne finde på!

Hvad de borgerlige partier angår, har vi hørt ordførerne for de partier, der reelt betyder noget, og det, de sagde, lugtede kun meget lidt af stormløb mod regeringen og endnu mindre af stormløb mod dens politik. Det var i hvert fald svært for almindelige dødelige at fatte, hvad de ville sætte i stedet for regeringens politik, og dette er forståeligt, eftersom hele den økonomiske og politiske situation er præget af de følger,